

**การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเอง
ของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์**
**Learning Activity Management to promote Self - Understanding
of Student Teachers, The College of Dramatic Arts**

ปิยะบุตร ถิ่นธา^{1*}
Piyabut Thinthath^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับการรู้จักและเข้าใจตนเอง และ 2) ศึกษาพัฒนาการการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ ประชากรที่ผู้วิจัยในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่ลงทะเบียนในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาตน จำนวน 26 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเอง จำนวน 5 แผน และแบบวัดการรู้จักและเข้าใจตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองเท่ากับ 3.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับดี และ 2) การรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูมีพัฒนาการสูงขึ้น

คำสำคัญ: การรู้จักและเข้าใจตนเอง/ กิจกรรมการเรียนรู้/ พัฒนาการ/ นักศึกษาวิชาชีพครู

Abstract

The purposes of this research were 1) to study students' level of Self - Understanding and 2) to study of Self - Understanding development of student teachers in the College of Dramatic Arts. The population of this research consisted of 26 first-year students at the College of Dramatic Arts enrolling the course entitle "Human Behavior and Self Development" during the first semester of the 2019 academic year. The research instruments were 5 lesson plans and the Self - Understanding level tests. The data were analyzed by using mean and standard deviation. The results of this research were as follows:

¹ ภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Department of General Education, The College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute

* Corresponding Author, email: Piyabut768@gmail.com

1) The level of Self - Understanding of student teachers was at the good level, and 2) The development of Self - Understanding of student teachers during learning activity management was at high scores.

Keywords: Self-Understanding/ Learning Activity/ Development/ Student Teachers

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงสภาวะโลกที่ไม่หยุดนิ่งนั้นได้ก่อกำเนิดกระบวนการโลกาภิวัตน์ (Globalization) สังคมแห่งเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร กระแสธารแห่งความทันสมัยในศตวรรษที่ 21 สร้างความท้าทายต่อประชาคมโลกให้เดินหน้าอย่างมั่นคงสู่ความยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจที่เป็นไปอย่างรวดเร็วนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้คนในสังคมไทยเป็นอย่างมาก ความเจริญทางด้านจิตใจที่นับวันจะเดินสวนทางกับความเจริญทางด้านวัตถุ เกิดเป็นปัญหาพฤติกรรมทางด้านศีลธรรม จริยธรรม มากขึ้น ศีลธรรมถือเป็นสิ่งสำคัญในการยกระดับจิตใจมนุษย์ให้มีความสุขในการดำเนินชีวิต โดยมีความรับผิดชอบ ความสำนึกในเรื่องเกี่ยวกับความถูกต้อง ความยุติธรรม โดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง (รุ่งทิวา โพธิ์ใต้และกาญจนา ไชยพันธุ์, 2552) ซึ่งความสำนึกและความรับผิดชอบนี้มีพื้นฐานมาจากการรู้จักและเข้าใจตนเองโดยการเริ่มค้นหาส่วนดีที่มีอยู่ในตน เมื่อค้นหาส่วนดีได้ย่อมทำให้เกิดความรักและรู้ว่าในชีวิตนี้มีสิ่งใดทำให้ตนมีความสุขและสิ่งใดเป็นความต้องการของตน (เทิดศักดิ์ เดชคง, 2542)

การรู้จักและเข้าใจตนเองจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เรามองบทบาทในลักษณะของภาพรวมที่เป็นตนเองได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับตนเอง พิจารณาตนเอง การเข้าใจผู้อื่นในโอกาสต่อไป ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (ไหมไทย ไชยพันธุ์, 2562) ดังที่คณะกรรมาธิการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (2551) ได้อธิบายเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อชีวิตหรือการรู้จักตัวตนของตน จะเป็นบันไดไปสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยกล่าวไว้ว่า

“มนุษย์เรามีบุคลิกภาพอันเพียบพร้อม สามารถแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของตนเองด้วยวิธีอันหลากหลาย และมีพันธกรณีต่าง ๆ มากมาย จุดมุ่งหมายของการพัฒนาเพื่อให้เราเป็นมนุษย์ที่เพียบพร้อมบริบูรณ์ ในฐานะที่เป็นปัจเจกชน เป็นสมาชิกในครอบครัวและชุมชน เป็นพลเมืองและผู้ผลิต เป็นนักประดิษฐ์คิดค้นต่าง ๆ มากมาย และนักฝันผู้สร้างสรรค์ พัฒนาการของแต่ละคนซึ่งเริ่มตั้งแต่เกิดและดำเนินไปจนตลอดชีวิต จึงเป็นกระบวนการตามหลักตรรกะวิทยา ซึ่งเริ่มด้วยการเข้าใจตนเองเสียก่อน แล้วจึงขยายกว้างออกไปเป็นความสัมพันธ์กับผู้อื่น”

จากคำกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การรู้จักและเข้าใจตนเองถือว่ามีสำคัญยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาตนเพื่อก้าวสู่ความเป็นพลเมืองโลกต่อไปในอนาคต ที่สำคัญ กฤษณมูรติ (2550) อธิบายว่า การรู้จักตนเองนั้นเป็นเป้าหมายแห่งการศึกษาทั้งหมด เป็นการเริ่มต้นของปัญญจักรวาลทั้งหมดจะอยู่ในการรู้จักและเข้าใจตนเอง ครอบคลุมการดิ้นรนและการแสวงหาทุกอย่างของ

มนุษยชาติ ดังนั้น การรู้จักตนเองจึงเป็นประเด็นสำคัญที่จำเป็นจะต้องให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยสอบถามจากคณาจารย์ผู้เคยสอนวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาดน และสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาในชั้นเรียน พบว่าส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก การให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ยังมีน้อย เข้าเรียนสาย ค่อนข้างขาดทักษะในการแก้ปัญหา ซึ่งแสดงออกถึงการขาดการรู้จักและเข้าใจตนเอง เป็นผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เป็นที่พึงประสงค์มากนัก ผู้วิจัยในฐานะผู้จัดการเรียนรู้วิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาดน ในหมวดการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นรายวิชาหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการวิเคราะห์ตนเอง การเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง และสามารถพัฒนาดนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยยึดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF : HEEd) ในการพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและผู้เรียน ดังนั้นจึงต้องจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเองจึงมีความสำคัญยิ่ง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมย่อย ถือเป็นส่วนประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้เป็นการดำเนินการของการจัดการเรียนการสอนตามหลักการหรือทฤษฎีของผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นบทบาทของผู้สอนที่มีใช้การถ่ายทอดความรู้อย่างเดียว แต่จะเป็นผู้ให้การดูแล แนะนำ อำนวยความสะดวก สนับสนุน ที่เรียกว่า ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือผู้จัดการ หรือผู้สนับสนุน ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ขณะที่ผู้เรียนควรร่วมทำกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด อันจะช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ ค่านิยมและพัฒนาการลงมือปฏิบัติ (พิชาติ แก้วพวง, 2563)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ผู้สอนพยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอนเพื่อเน้นให้นักศึกษาเกิดการรู้จักและเข้าใจตนเอง อีกทั้งนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถือว่ามีความเหมาะสมสำหรับช่วงวัย ความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการดำรงตนในสังคมปัจจุบันการเรียนและประกอบวิชาชีพครูต่อไปในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในการวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาดน ภาควิชาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 26 คน

2. เครื่องมือที่ ประกอบไปด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง ประกอบไปด้วย 1) ตัวตนของฉัน 2) ฉันพัฒนาได้ 3) รู้จักฉัน รู้จักเธอ 4) อยู่เย็นเป็นสุข และ 5) ปัญหาแก้ยากนิดเดียว แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.21 – 4.80 ซึ่งอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และแบบวัดการรู้จักและเข้าใจตนเอง เป็นแบบมาตรประเมินค่า 1 ฉบับ แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

3. แบบแผนการวิจัย ใช้แบบแผนการวิจัยแบบศึกษากรณีเดียว ที่มีการทดสอบหลังการทดลอง (The One – Shot Case Study)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ดำเนินการสร้างเครื่องมือประกอบไปด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแบบวัดการรู้จักและเข้าใจตนเอง

4.2 ทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

4.3 จัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ ด้วยตนเองในชั้นเรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างไว้ จำนวน 5 แผน จำนวน 15 ชั่วโมง

4.4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดการรู้จักและเข้าใจตนเองมาทำการรวบรวมและสรุป เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และแปลผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบไปด้วย ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบไปด้วย บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการสะท้อนคิดของนักศึกษา นำมาวิเคราะห์เนื้อหา พรรณนา สรุปและอภิปราย โดยในส่วนของผลการแปลผลข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 แบบวัดการรู้จักและเข้าใจตนเอง มีการกำหนดค่าคะแนนโดยปรับปรุงจาก กนกทิพย์ พัฒนาพัวพันธ์ (2543) ดังต่อไปนี้

4 หมายถึง จริงที่สุด

3 หมายถึง ค่อนข้างจริง

- 2 หมายถึง จริ่งบางครั้ง
1 หมายถึง ไม่จริ่ง

ผลที่ได้จากการตอบแบบวัดการรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถแปลผลได้ดังนี้ (Best, 1986)

- 3.50 - 4.00 หมายถึง การรู้จักและเข้าใจตนเองอยู่ในระดับดีมาก
2.50 - 3.49 หมายถึง การรู้จักและเข้าใจตนเองอยู่ในระดับดี
1.50 - 2.49 หมายถึง การรู้จักและเข้าใจตนเองอยู่ในระดับพอใช้
1.00 - 1.49 หมายถึง การรู้จักและเข้าใจตนเองอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในช่วงโม่งสุดท้ายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบนักศึกษา โดยใช้แบบวัด การรู้จักและเข้าใจตนเอง 1 ฉบับ จำนวน 5 ด้าน เพื่อประเมินผลการวิจัยว่านักศึกษามีการรู้จักและเข้าใจตนเองอยู่ในระดับใด รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์

ด้าน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	ระดับการรู้จัก และเข้าใจตนเอง
1. การเข้าใจตนเอง	3.40	0.19	ดี
2. การพัฒนานตนเอง	3.03	0.20	ดี
3. การสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.37	0.35	ดี
4. การบริหารจัดการความขัดแย้งและการจัดการ ความเครียด	3.06	0.19	ดี
5. การแก้ปัญหา	2.88	0.27	ดี
รวม	3.15	0.24	ดี

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลศึกษาระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการเข้าใจตนเอง มีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองสูงสุด อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และด้านการแก้ปัญหา มีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองต่ำที่สุด อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88

2. ผลการศึกษาพัฒนาการการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพัฒนาการการรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยมีการวัดการรู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งหมด 3 ครั้ง ประกอบด้วย ก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพัฒนาการการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์

ด้าน	การวัด (ครั้งที่)		
	1	2	3
1. การเข้าใจตนเอง	2.48	2.76	3.40
2. การพัฒนาตนเอง	2.30	2.61	3.03
3. การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล	2.65	2.85	3.37
4. การบริหารจัดการความขัดแย้งและการจัดการความเครียด	2.40	2.48	3.06
5. การแก้ปัญหา	2.21	2.46	2.88
รวม	2.41	2.63	3.15

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพัฒนาการการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า การวัดการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 การวัดครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 และการวัดครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 แสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยการรู้จักและเข้าใจตนเองที่มีพัฒนาการสูงขึ้น

จากการสะท้อนคิดของนักศึกษาที่นักศึกษาแต่ละคนสะท้อนคิดผ่านแบบบันทึกการสะท้อนคิด และแลกเปลี่ยนภายในชั้นเรียน สามารถอธิบายได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นในประเด็น กิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ สนุกสนาน ไม่จำเจและไม่น่าเบื่อ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้คิด ตัดสินใจ ตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น ค้นพบตัวตนและความรู้สึกภายในจิตใจ ทุกชุดความคิดที่นักศึกษาสะท้อนกลับมายังผู้สอน ไม่มีคำตอบที่ผิด การลงมือทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแนวความคิดกับเพื่อน ซึ่งในหลาย ๆ ครั้งมักได้ข้อคิดเห็น ที่เป็นข้อค้นพบใหม่ ๆ ที่ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นต่างคาดไม่ถึง การส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการยอมรับข้อคิดเห็นที่แตกต่าง ทำให้เกิดการเข้าใจตนเองและการเรียนรู้ผู้อื่นที่มากขึ้น ซึ่งในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 นั้นนักศึกษาสะท้อนว่า ยังไม่คุ้นเคยกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ลักษณะนี้ แต่ก็ยังอยากที่จะเรียนรู้และร่วมสนุกกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเสนอ เมื่อมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านไปในหลายแผน ความหลากหลายของกิจกรรม ทำให้นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการรู้จักและเข้าใจตนเองที่เพิ่มมากยิ่งขึ้นสังเกตได้ชัดว่านักศึกษาเริ่มเปิดใจ เปิดตัวตนมากยิ่งขึ้น หลายสิ่งสามารถนำไปสู่การหาทางแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการระดมความคิดของเพื่อนร่วมชั้นเรียน กิจกรรมเหล่านี้เป็นการเตรียม

ความพร้อมสำหรับให้นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตในสังคมโลกาภิวัตน์และก้าวสู่การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสังคมและความเป็นพลเมืองโลก

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพรูทวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24
2. การศึกษาพัฒนาการการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพรูทวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า การรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษามีพัฒนาการที่สูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพรูทวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการรู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งภาคทฤษฎีและลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การสำรวจตัวตน ทำความเข้าใจตนเองจากธรรมชาติของตนเองและเพื่อนร่วมชั้น จนกระทั่งถึงการสำรวจปัญหาในชีวิตที่เกิดจากตนเองและบุคคลรอบข้าง ที่นำไปสู่การหาแนวทางการแก้ไข โดยใช้กลุ่มสัมพันธ์ กรณีศึกษาและกิจกรรมสะท้อนคิด เข้ามาเป็นสิ่งสนับสนุนให้เกิดการรู้จักและเข้าใจตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ บุญยะประพันธ์ (2563) ทำการวิจัยการพัฒนาคู่มือเพื่อสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับการตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ในระดับสูง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวีร์ นงนุช (2552) ทำการวิจัยผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญพร ทวีชัย (2561) ที่ทำการศึกษาด้านการจัดกิจกรรมแนะแนว Self - Understanding เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการรู้จักและเข้าใจตนเองตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีหน้าต่าง 4 บาน (The Johari Window) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/7 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะชีวิตด้านการรับรู้ความต้องการและความรู้สึกของตนเอง ด้านการแสวงหาแบบอย่างที่ดีและเหมาะสมกับตนเอง ด้านความสนใจความถนัดด้านที่ผลของการศึกษาทักษะชีวิตด้านการรักนับถือตนเองและผู้อื่น ด้านการแก้ปัญหา ก่อนและหลังการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง

2. พัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาวิชาชีพรูทวิทยาลัยนาฏศิลป์ ก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน มีภาพรวมของพัฒนาการที่สูงขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมสัมพันธ์ต่อระดับการรู้จักและเข้าใจตนเอง คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 ตัวตนของฉัน สัมพันธ์กับการเข้าใจตนเอง การจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้มีกิจกรรมที่เราให้ผู้เรียน เกิดการสำรวจตนเองและผู้อื่น การทำความรู้จักตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเองลงละผู้อื่น กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 ฉันพัฒนาได้ สัมพันธ์

กับด้านการพัฒนาตนเอง การจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวน วิเคราะห์ และออกแบบชีวิตของตนเอง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 รู้จักฉัน รู้จักเธอ สัมพันธ์กับด้านการสร้าง สัมพันธภาพระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ภายในจิตและและกับ บุคคลรอบข้าง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 อยู่เย็นเป็นสุข สัมพันธ์กับด้านการ บริหารความขัดแย้งและการจัดการความเครียด การจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แนวคิดสันติ ศึกษาในการออกแบบการอยู่ร่วมกันอย่างสันติภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เริ่มจากภายในจิตใจ ทำการ วิเคราะห์และจัดการความเครียดร่วมกัน และกิจกรรมที่ 5 ปัญหาแก้ปัญหานิตเดียว สัมพันธ์กับด้าน การแก้ปัญหา การจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนแก้ปัญหาผ่านปรากฏการณ์เป็นฐานโดยเน้น ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากตนเองเป็นหลักและขยายสู่ปรากฏการณ์ที่เกิดจากสังคมรอบข้าง ทั้งหมดล้วน เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองที่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สอดคล้องกับงานวิจัย ของวัชรินทร์ หนูสมตนและคณะ (2555) ทำการศึกษาผลของรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ กิจกรรม แนะแนว เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้แห่งตนและพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษา ผลการ วิจัยพบว่า การรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษา ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จัก และเข้าใจตนเอง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภาค ภูมิ อีร์สันติกุลและคณะ (2562) ทำการศึกษาผลของโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบรายบุคคลโดย ใช้วิธีออนไลน์ เพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนน เฉลี่ยการรู้จักและเข้าใจตนเองในระยะหลังการทดลองสูงกว่าในระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ชูสาย (2556) ที่ทำการศึกษาผลของการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาทักษะชีวิต ด้วยกระบวนการเรียนรู้ตามแนว จิตปัญญาศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความเข้าใจต่อตนเองและผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดการเรียนรู้ควรมีการอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาสามารถแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และคำตอบอย่างทั่วถึงทั้งชั้นเรียน
2. ควรมีการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการสานต่องานของบุคลากรทางการศึกษาภายใน วิทยาลัย เพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
3. มีการนำชิ้นงานหรือสิ่งที่ได้จากการถอดบทเรียนจากการจัดการจัดการเรียนรู้ นำไปปฏิบัติ จริ่งหรือเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคม ในพื้นที่สาธารณะ อาทิ การจัดทำคู่มือในการอบรมครู อาจารย์ และนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรมีการนำตัวแปรต้นอื่น ๆ มาใช้ในการวิจัย อาทิ การจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน การจัดการเรียนรู้แบบรังสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้โดยการนำตนเอง
2. ควรมีการวิจัยที่มีการเปรียบเทียบกับนักศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ และการทดลองกับนักศึกษาสาขาวิชาที่แตกต่างกัน อาทิ นาฏศิลป์ศึกษากับดนตรีศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนกทิพย์ พัฒนาพัวพันธ์. (2543). *สถิติเบื้องต้นทางการศึกษา*. ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Patanapupapan, K. (2000). *Introduction to statistics in education*. Chiang Mai: Department of Educational Evaluation and Research, Faculty of Education, Chiang Mai University.
- กฤษณมูรติ. (2550). *Think on These Things [แห่งความเข้าใจชีวิตและการศึกษาที่แท้]* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- Krishnamurti. (2007). *Think on These Things [Think on These Things]* (5th ed.). Komol Keemthong Foundation.
- คณะกรรมการการศึกษานานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21. (2551). *learning: the treasure within [การเรียนรู้: ชุมทรัพย์ในตน]* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- International Commission on 21st Century Education. (2008). *learning: the treasure within [learning: the treasure within]* (2nd ed.). Office of the Education Council.
- ณัฐวีร์ นงนุช. (2552). *ผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 [สารนิพนธ์ปริญญาโท]*. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร. <https://1th.me/5m87j>
- Nongnuch, N. (2009). *The Effects of Guidance Activities for Enhancing Self-Understanding of The Matthayomsuksa 3 Students [Master's Project]*. Central Library Srinakharinwirot university. Bangkok. <https://1th.me/5m87j>
- เทิดศักดิ์ เดชคง. (2542). ความฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษายุคใหม่. *วารสารวิชาการ*, 2(1), 63.
- Detkong, T. (1999). Emotional Quotient and Modern Education. *Academic Journal*, 2(1), 63.

- ธัญพร ทวีชัย. (2561). ผลการจัดกิจกรรมแนะแนว Self-understanding เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง ตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีหน้าต่าง 4 บาน (The Johari Window) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย. The Prince Royal's College ผลงานวิจัยในชั้นเรียน. <https://1th.me/ltPHg>.
- Taweechai, T. (2018). *Effects of Organizing Guidance in Self-understanding Activities to Promote Self-Understanding Skill Using The Johari Window Theory of Prathom Suksa 5 Students, The Prince Royal's College*. Classroom Action Research in The Prince Royal's College, <https://1th.me/ltPHg>.
- เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์. (2563). การพัฒนาคู่มือเพื่อสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์*, 13(1), 74.
- Boonyaprapun, B. (2020). Development of Manual for Self-awareness of Undergraduate Students. *The Journal Of Faculty Of Applied Arts*, 13(1), 74.
- พิชาติ แก้วพวง. (2563). *ศาสตร์การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kaewpuang, P. (2020). *Science of Social Studies Learning Management*. Chulalongkorn University Printing House.
- ภาคภูมิ อีร์สันติกุล, จิระสุข สุขสวัสดิ์ และลัดดาวรรณ ณ ระนอง. (2562). ผลของโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบรายบุคคลโดยใช้วิธีออนไลน์ เพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 12(1), 71.
- Teerasantikul, P., Suksawat, J. & Na Ranong, L. (2019). *The Effects of Online Individual Counseling Program to Develop Self-Understanding of Undergraduate Students in Faculty of Engineering, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, Songkhla Province*. *STOU Educational Journal*, 12(1), 71.
- รุ่งทิวา โพธิ์ใต้และกาญจนา ไชยพันธุ์. (2552). ผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านความตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 32(3), 58.
- Potai, R. & Chaiyapan, K. (2009). The Effects of Guidance Activity to Develop Life Skill on Self Awareness of Pratomsuksa VI Students. *Journal of Education Khon Kaen University*, 32(3), 58.
- วัชรินทร์ หนูสมตน, สุกใจ ส่วนไพโรจน์, และสรินญา บุติ. (2555). ผลของรูปแบบการสอนแบบบูรณาการกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้แห่งตนและพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักศึกษา. *คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. <https://1th.me/ZDWQu>

- Noosomton, W., Suanpairoth, S. & Puti, S. (2012). *The Effects of Integrated Teaching Self Awareness Activities & Guidance Activities Enhancing Self-Understanding towards Student*. Faculty of Education, Prince of Songkla University.
<https://1th.me/ZDWQu>
- สุภาพร ชุสสาย. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาทักษะชีวิต ด้วยกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดปัญญาศึกษา. คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. <https://1th.me/ZLyBn>
- Chusai, S. (2013). *Effects of using Contemplative Education Learning Process in a course of "Human Behavior and Life skills Development"*. Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University. <https://1th.me/ZLyBn>
- ไหมไทย ไชยพันธุ์. (2562). *การพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Chaiyapan, M. (2019). *Human Behavioral Development*. Chulalongkorn University Printing House.
- Best, J. W. (1986). *Research in education* (5th ed). Practice-Hall.

